

Otitis media secretorica – komplexný pohľad na problematiku

Autor: MUDr. Denisa Bahýľová

Pracovisko: ORL oddelenie Nemocnica Zvolen

Úvod

Článok objasňuje problematiku Otitis media secretorica, s ktorou sa stretávame v každodennej ORL praxi, z hľadiska patogenézy, etiologických faktorov, klinických prejavov, diagnostiky, liečby a možných komplikácií pri zanedbaní liečby.

Otitis media secretorica je nehnisavý zápal stredného ucha s nahromadením hlienovitého sekrétu v strednom uchu. V anglickej literatúre sa označuje aj skratkou OME with effusion (s výpotkom) (VOKURKA, M. – HUGO, J. A KOL., 2006). V strednom uchu sa tvorí tekutina, ktorá tlačí na blanku bubienka a spôsobuje hypakúzu, tlak až bolestivosť postihnutého ucha, príp. ušné šelesty. Vzniká pri porušení ventilácie stredoušia Eustachovou trubicou, najčastejšie u detí.

Často vzniká pri nádche (alergická, vazomotorická...) alebo chrípkovom ochorení, kedy dochádza k opuchu a zápalu Eustachovej trubice a tým zablokovaniu ventilácie stredoušnej dutiny. Pri zápale v takto uzavretom priestore sa vzduch postupne resorbuje, čím v strednom uchu vzniká podtlak, blanka bubienka sa vpáči do bubienkovej dutiny. Dlhšie pôsobiaci podtlak vyvolá hyperémiu, zvýšenú činnosť hlienových žliazok. Ak sa včas neodstráni príčina zníženej funkcie sluchovej trubice a pretrváva podtlak, zo sliznice a ciev sa uvoľní transsudát, v bubienkovej dutine sa vytvorí tekutina (hydrops e vacuo), v ktorej sa nikdy nedokáže prítomnosť baktérií. Pri dlhodobom pretrvávaní tohto stavu tekutina zhustne na „želatínu“. Následkom podtlaku a prítomnosti tekutiny v bubienkovej dutine vzniká porucha sluchu prevodového typu.

U detí býva príčinou najčastejšie hypertrofické adenoidné tkanivo, ktoré blokuje torus tubarius (vyústenie Eustachovaj trubice v nosohltane), rinitídy a rinosínusitídy (PROFANT, M. A KOL., 2000). U dospelých treba vylúčiť možnú tumoróznu etiológiu v oblasti nosohltana, nosové polypy, stenózy sluchovej trubice (tbc), vybočená nosová priehradka, príp. ako komplikácia FESS v dôsledku pooperačnej lymfostázy podľa LUKÁŠEK, P. – ŽABKA, P. (2003).

Otomikroskopicky je blanka bubienka matnejšia, vpáčená, skrátenej svetelný reflex, niekedy vidieť žltkastú tekutinu alebo bublinky tekutiny presvitajúce cez blanku pri Valsalvovom manévri. Tympanometricky sa zisťuje krivka „B“ alebo „C“, orientačným vyšetrením sluchu hypakúza, audiometricky a ladičkami prevodová porucha sluchu.

V liečbe je dôležité obnoviť primeranú ventiláciu stredoušnej dutiny (paracentéza) a odstránením predisponujúcich faktorov, t.j. adenotómia, liečba nádchy podávaním adstringentných nosových kvapiek, mukolytík, dlhodobo antihistaminík, Politzerove sprchy. Pri neúspechu liečby asi do 3 mesiacov, aby sa zabránilo chronickým zmenám v stredouši, prípadne zhnisaniu tekutiny sa ventilácia v stredouši zabezpečí inzerciou ventilačnej trubičky do blanky bubienka. Pri oneskorenom stanovení diagnózy a liečbe môže dôjsť k adhezívnemu procesu a po impregnácii lamina propria sliznice vápnikom k tympanoskleróze, ktorá sa rieši operačne. V prípade vytvorenia tzv. retračného vaku dochádza ku kolapsu blanky bubienka do stredoušia, sa udáva súvislosť so vznikom cholesteatómu.

Záver

V článku je zhrnutá ucelená informácia o diagnóze OMS, čo môže dopomôcť k lepšiemu pochopeniu spojitosti problematiky a ošetrovateľskými intervenciami a ich význam pre liečebný postup pacienta.

Zoznam použitej literatúry:

PROFANT, M. A KOL., 2000:Otolaryngológia, 1.vydanie, ARM 333, s. 232.

VOKURKA, M. – HUGO, J. A KOL., 2006: Velký lékařský slovník , Jessenius Maxdorf, 6.vydání, 1024 s.

LUKÁŠEK, P. – ŽABKA, P., 2003: Otitis media secretorica (OMS) – komplikácia FESS?, In Choroby hlavy a krku (Head and Neck Diseases), č 1., s. 19-20

www.solen.sk/index.php?page=pdf_view&pdf_id=2296...id=1

http://www.orl-lfuk.sk/sekretoricka_otitida.php

http://www.orl-lfuk.sk/tubotympanicky_katar.php

<http://www.zdravcentra.cz/index.php?act=k-10&did=39&kategorie=0>

Kontakt

MUDr. Denisa Bahýľová

Pod Hájom 15, Zvolenská Slatina 96201

ORL oddelenie Nemocnica Zvolen

0904922263

denisa85@post.sk